



Sekretariát Rady vlády  
pro koordinaci  
protidrogové politiky

Úřad vlády České republiky



# Regulace nových psychoaktivních látek

MgA. Petr Pleva, Úřad vlády České republiky

15. února 2023, Praha

# ➤ Nová psychoaktivní látka KRATOM

Rostlina *Mitragyna speciosa*, též známá jako Kratom je tropický strom příbuzný kávovníku, který roste v zemích jihovýchodní Asie.

Konzumují se čerstvé nebo sušené listy. Nejběžnějším produktem jsou drcené listy, které se prodávají v podobě zeleného až tmavě zeleného prášku. Ten se konzumuje s vodou, čajem či slazeným nápojem. Kratom je možné zakoupit i v tabletách a v podobě tekutého extraktu.

Kratom obsahuje alkaloidy mitragynin a 7- hydromitragynin, které jsou využívány pro své účinky v lékařství k léčbě chronické bolesti. Dále byly využívány k léčbě abstinenčních příznaků od užívání opiátů. Mitragynin i 7- hydromitragynin jsou považovány za tzv. agonisty opioidních receptorů. Díky těmto alkaloidům bývá kratom prodáván jako náhražka opia.

V zemích jihovýchodní Asie byl Kratom používán k léčbě akutních zánětů střev, bolestech svalů, kašle a průjmů.





# ➤ Nežádoucí účinky KRATOMU

**Skupina včasného varování v současné době provádí posouzení rizik kratomu:**

- **Při užití malé dávky a navození stimulačního účinky se může objevit zrychlené bušení srdce, svědění kůže, nevolnost, ztráta chuti k jídlu. Při dlouhodobém užívání se mohou objevit úbytky na váze, chronická únava.**
- **Po užití vysoké dávky kratomu se projevují negativní účinky jako zácpa, pocity zmatenosti a nadměrné pocení. Při dlouhodobém užívání se může projevit celkové vyčerpání, deprese až psychóza.**



# ➤ Nežádoucí účinky KRATOMU

- **Při dlouhodobém a pravidelném užívání dochází ke zvýšení tolerance. Může vzniknout závislost a objevuje se i bažení (tzv. craving). Abstinenční příznaky se projevují jako u závislosti na opiátech - horečka, pocení, průjem, silné svalové křeče, úzkosti a nespavost.**
- **Toxikologické studie ukazují že kratom má kardiotoxické účinky díky inhibici kalciových kanálů. Rizikem delšího užívání je i hepatotoxicita. Poškození jater je kumulativního charakteru a zahrnuje hepatomegalie, cholestázu a žloutenku.**
- **Velmi nebezpečná je kombinace s dalšími drogami, obzvláště s kokainem, amfetaminy a alkoholem. Byli popsány případy smrti způsobené kombinací alkoholu a vysoké dávky kratomu.**

# ➤ Možnosti řešení

## Zařazení nových psychoaktivních látek na seznam návykových látek

- Proces hodnocení bezpečnosti látky trvá několik měsíců.
- Notifikace u EK až jeden rok.
- Po celou dobu tohoto procesu je potenciálně nebezpečná látka dostupná všem uživatelům, včetně dětí.
- Po zařazení na seznam návykových látek automaticky nastupuje při neoprávněném nakládání trestní represe.

# ➤ Navrhovaná regulace

- **Vytvoření nové kategorie návykových látek – psychomodulačních látek.**
- **Nový seznam psychomodulačních látek (Kratom, Low THC konopí).**
- **K nakládání s psychomodulačními látkami je zapotřebí povolení.**
- **Pravidla pro označování a balení a kontaminaci obdobná jako u potravin.**



# ➤ Navrhovaná regulace

- **Informace o účincích látky, doporučené dávkování a zdravotní varování.**
- **Zákaz prodeje psychomodulačních látek nezletilým.**
- **Zákaz reklamy na psychomodulační látky.**
- **Vytvoření seznamu nových psychomodulačních látek, na který budou zařazovány jednotlivé látky v rámci předběžné opatrnosti.**
- **Tyto látky nebude možné uvádět na trh.**
- **Po ukončení hodnocení bezpečnosti těchto látek, budou zařazeny na seznam návykových nebo psychomodulačních látek.**



Sekretariát Rady vlády  
pro koordinaci  
protidrogové politiky

Úřad vlády České republiky



**Děkuji vám za pozornost.**

Kontakt: Petr Pleva, [pleva.petr@vlada.cz](mailto:pleva.petr@vlada.cz)